

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایلام

برنامه راهبردی مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

تدوین : پروانه رنجبر

بانگنجان، بلوار پژوهش، پردیس دانشگاه علوم پزشکی ایلام

برنامه استراتژیک مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

فهرست مندرجات

- معرفی مرکز علم سنجی
- بیانیه های کلیدی مرکز علم سنجی (رسالت، ارزش ها، چشم انداز و ...)
- ماتریس SWOT مرکز علم سنجی
- انتظارات ذی نفعان
- برنامه عملیاتی و راهبردی مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه

برنامه ریزی استراتژیک نقشی کلیدی در موفقیت سازمان ها در میدان رقابت دارد. این نوع برنامه ریزی که تا کنون اغلب مورد استفاده سازمان های بزرگ واقع شده است، اگر به درستی تدوین شود، منجر به انتخاب استراتژی هایی می شود که در صورت اجرای صحیح و به موقع، تعالی و پیشتازی سازمان را به ارمغان می آورد.

علم سنجی

اداره علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام به عنوان نخستین نهاد علم سنجی کشور در عرصه علوم پزشکی در شهر یور سال ۱۳۹۱ در حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه آغاز به کار نمود. این مرکز بر آن است تا از طریق بررسی و ارزشیابی مستمر تولیدات علمی دانشگاه، مراکز تحقیقاتی و سایر واحدهای تابعه و طراحی مداخلات لازم در راستای سیاست ارتقا کمی و کیفی تولیدات علمی و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه و کشور گام بردارد. و همچنین در این راستای چندین سامانه مرتبط را نیز مدیریت و کنترل می نماید.

ماموریت مرکز علم سنجی دانشگاه

با توجه به نقش انکار ناپذیر پژوهش در توسعه پایدار و همه جانبه و به لحاظ نیاز و موقعیت فعلی کشورمان به تولید علم و ممارست بر آن، در راستای سیاست های دانشگاه، منابع علمی مصمم است تا بستر مناسب برای ارتقاء سطح کیفی و کمی فعالیت های پژوهشی را برای پژوهشگران حوزه سلامت فراهم و از طریق تبادل اطلاعات علمی و بهره مندی از آخرین دستاوردهای علمی دنیا به منظور تقویت بنیه علمی پژوهشی دانشگاه در راستای تامین، حفظ و ارتقا سلامت جامعه تلاش نماید.

اهداف کلی مرکز علم سنجی دانشگاه

- رصد روند حرکت علمی دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری
- تولید اطلاعات برای سیاستگذاری مبتنی بر شواهد
- بازخورد به اعضای هیات علمی و دانشجویان
- کارگاههای توانمند سازی پژوهشی
- تلاش برای ایجاد تعامل بین پژوهشگران
- برنامه ریزی در جهت توسعه ظرفیت مطالعات بزرگ ملی و منطقه ای، برای پژوهشگران و اعضای هیات علمی
- **فعالیت های مرکز**
- بررسی مستمر تولیدات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

- معرفی شاخص‌های علم سنجی
- معرفی ایندکس‌های معتبر
- معرفی مجلات معتبر پژوهشی
- بروز رسانی و درج اطلاعات اعضای هیات علمی در سامانه علم سنجی و ...

چشم انداز و برنامه های آینده مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

۱- توانمندسازی پژوهشی

یکی از رسالتهای مراکز علم سنجی تلاش برای توسعه توانمندیهای پژوهشی در بین اعضای هیات علمی و محققان دانشگاهی است. در این راستا مرکز در نظر دارد به صورت مداوم بمنظور آموزش مهارتهای پژوهشی در بین جامعه هدف خود که شامل اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران دانشگاه می باشند با برگزاری دوره های آموزشی و کارگاههای کاملا تخصصی پژوهشی این جامعه را بروزرسانی نماید.

۲- کمک به بستر سازی برای ارتقا جایگاه پژوهشی اعضای هیات علمی در سطح ملی و بین المللی

- ایجاد بستر مناسب آموزشی برای پژوهش با برگزاری کارگاه های آموزشی در سطوح مختلف
- ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای: منظور ارتقای مهارت‌های شغلی و مدیریتی که به طور مستقیم و غیر مستقیم به بهبود اجرای اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌های مرکز می انجامد.
- برگزاری کارگاههای کسب خلاقیت پژوهشی
- کمک به تدوین و دستورالعمل انجام پژوهش‌های کاربردی و بنیادی: انجام پژوهش با تمرکز بر حل مسایل ملی، از طریق آموزش و پژوهش به ویژه در حوزه‌های میان رشته‌ای، چندرشته‌ای و فرارشته‌ای.
- ترغیب همکاری های بین المللی در حوزه تحقیقات بالینی

۳-بستر سازی برای ارتقا انتشارات مرکز علم سنجی

- ارتقا ماهنامه علم سنجی
- برنامه ریزی برای تدوین فصلنامه حوزه علم سنجی و اطلاع رسانی پزشکی
- ۴- **رصد روند حرکت علمی دانشگاه در حوزه پژوهش**: تهیه گزارشات در این حوزه
- ۵- **رصد روند تولید علم در جهت تعیین سیاستگذاری سلامت**: تهیه گزارشات کمی و کیفی
- ۶- **توانمند سازی نیروی انسانی مرکز علم سنجی در حوزه پژوهشی**: در این راستا:

- تسهیل فرایند جذب و بکارگیری کتابداران پژوهشی
- ارتقا سطح علمی و مهارتی کارکنان بخش پژوهش
- **۸- راه اندازی بخش کارگاههای الکترونیکی (برگزاری تا صدور گواهی به صورت الکترونیکی)**
- **۹- راه اندازی خدمات مشاوره ای در حوزه پژوهش های کیفی**

۱۰- برنامه ریزی و راهنمایی برای توسعه ظرفیت مطالعات بزرگ ملی و منطقه ای

در این راستا نیاز است :

- تلاش برای افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی در رتبه بندی یک درصد برترین دانشمندان جهان توسط Essential Science Indicators (ESI)
- کمک به افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی با شاخص h معادل ۱۵ و بالاتر براساس Scopus
- کمک و راهنمایی برای افزایش تعداد مقالات پر استناد در حوزه سلامت براساس ESI به اعضای هیات علمی و پژوهشگران دانشگاه
- تعیین خط مشی تحقیقاتی محققین در گروهها آموزشی و مراکز تحقیقاتی دانشگاه
- کمک به حمایت مالی از نویسندگان مقالات منتشر شده در مجلات علمی معتبر
- کمک به توسعه کیفی روند انتخاب پژوهشگر برتر
- کمک به افزایش مولفه محیطی برای تداوم پژوهش های کیفی (انگیزه ، پاداش، ...)

۱۱- تدوین برنامه استراتژی مرکز علم سنجی

جدول ۱. ماتریس SWOT مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

نقاط قوت (S)	نقاط ضعف (W)
<p>S1- وجود تفکر برنامه ریزی و مدیریت مشارکتی درحوزه منابع علمی</p> <p>S2- برخوردار بودن از کارشناسان توانمند</p> <p>S3- وجود شوراهای پژوهشی توانمند</p> <p>S4- دسترسی به منابع علمی الکترونیکی</p> <p>S5- امکان استفاده از توانمندیهای متخصصین و پژوهشگران داخلی و خارجی</p>	<p>W1- ناشناخته بودن اهمیت تحقیقات در جهت حل معضلات سلامت جامعه و پایبندی به انجام تحقیقات در راستای اولویت ها</p> <p>W2- هماهنگی ناکافی پژوهشگران در تحقیقات تیمی</p> <p>W3- نامناسب بودن سیستم نظارتی بر اجرای طرحهای تحقیقاتی</p>

<p>W4- کاهش انگیزه محققین در انجام تحقیقات و فقدان پژوهشگر حرفه ای</p> <p>W5- کمبود نیروی انسانی متخصص در حوزه نشر</p> <p>W6- عدم رغبت به همکاری های بین دانشگاهی</p> <p>W6- نبود سامانه ها و سیستم های رایانه ای قوی در حوزه نشر</p> <p>W7- عدم پرداخت بموقع پاداش های مالی به کارکنان</p> <p>W8- نبود چارت سازمانی</p>	<p>S6- وجود کمیته های پژوهشی دانشجویی در دانشکده ها و اجرای برنامه تربیت پژوهشگر</p> <p>S7- تاسیس اداره علم سنجی جهت سنجش و پایش فعالیت های علمی دانشگاه</p> <p>S8- انتشار مجلات علمی معتبر</p> <p>S9- ساختار فیزیکی مناسب برای مرکز علم سنجی</p>
--	---

تهدیدها (T)	فرصت ها (O)
<p>T1 عدم استفاده از نتایج پژوهش های بالینی و کاربردی</p> <p>T2 عدم دیدگاه بکارگیری محققان خارجی و ارتباط با آنها</p> <p>T3 ضعف نرم افزاری و عدم تخصیص بودجه مناسب در جهت بسط سازی نرم افزاری در حوزه علم سنجی</p> <p>T4 عدم وجود برنامه ریزی مشخص برای انجام پژوهش های کاربردی</p>	<p>O1 گسترش اطلاعات و ارتباطات در محیط های آکادمیک</p> <p>O2 وجود سیستم های بازیابی اطلاعات</p> <p>O3 تقویت سیستم های نشر و چاپ</p> <p>O4 گرایش سازمانها و دانشگاه ها و مراکز داخل و خارج از کشور به همکاری</p> <p>O5 حمایت وزارت بهداشت از تحقیقات کاربردی و اصولی و همکاری های برون سازمانی</p>

فهرست ذینفعان (جدول ارائه شده)

۱. اعضای هیات علمی
۲. پژوهشگران حوزه سلامت
۳. دانشجویان (علوم پایه ، بالین ، تحصیلات تکمیلی)
۴. وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی
۵. سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور

ذینفعان مرکز علم سنجی دانشگاه چه انتظاراتی دارند؟

- ارائه خدمات اطلاع رسانی
- ارائه گزارشات و داده‌های معتبر
- افزایش تحقیقات منطبق با نیاز جامعه
- ارتقای شغلی کارکنان
- توانمندسازی و آموزش
- تقویت و توسعه منابع (نیروی انسانی)

- ارتقای شاخص‌های تحقیقات بالینی و غیر بالینی
- ارائه گزارش عملکرد مرکز علم سنجی

لیست ذینفعان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

ذی نفعان دانشکده	
اعضای هیات علمی	ذی نفعان داخلی
پژوهشگران حوزه سلامت	
دانشجویان (علوم پایه ، بالین ، تحصیلات تکمیلی)	
مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایلام	ذی نفعان خارجی
مراکز توسعه بالینی بیمارستان ها	
وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی	
سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور	
مراکز تحقیقاتی حوزه سلامت کشور	
مراکز توسعه بالینی بیمارستان های کشور	

جدول ذینفعان کلیدی به همراه خواسته ها و انتظارات آنها

کلیدی ذینفعان	رضایتمندی (معیارهای انتظارات	ارتباطی کانالهای	برخورد استراتژی
اعضا هیئت علمی و پژوهشگران حوزه سلامت	• برگزاری دوره های توانمندسازی آموزشی و پژوهشی • افزایش مشارکت اعضا هیئت علمی در فعالیتهای آموزش و پژوهش پاسخگو • امنیت شغلی، ارتقای شغلی، احترام، عدالت، خدمات رفاهی، شایسته سالاری، قدردانی و پاداش، پرداخت به موقع مزایا	بخشی، درون جلسات ها، کمیته نظرسنجی، مراجعات مستقیم	استراتژی : مشارکت جمعی و تیمی

<p>استراتژی : - مشارکت جمعی و تیمی</p>	<p>رسمی: مکاتبات تشکیل گزارشات جلسات دوره کلاسها، غیر رسمی: اپلیکیشن ها و کانالهای اجتماعی و مجازی</p>	<p>ارتقا زیر ساختهای پژوهشی - بهبود کیفیت فعالیتها و فرایندهای آموزشی و پژوهشی - توسعه ی عرصه های یادگیری توانمند سازی پژوهشی - روز آمدسازی برنامه های آموزشی با تکیه بر پاسخگویی و تربیت نیروهای پژوهشگر</p>	<p><u>دانشجویان</u> <u>تحصیلات</u> <u>تکمیلی و حوزه</u> <u>بالینی</u></p>
<p>استراتژی: - مشارکت دادن - ارزشیابی پژوهشی</p>	<p>تشکیل جلسات، ارائه گزارشات</p>	<p>- تربیت نیروی توانمند پژوهشی برای پاسخ به نیازهای سلامت - برگزاری برنامه های آموزشی و پژوهشی برای گسترش پژوهش های حوزه سلامت</p>	<p><u>کارکنان حوزه</u> <u>پژوهش در</u> <u>سلامت</u></p>

کسب جایگاه ممتاز در مراکز علم سنجی دانشگاههای علوم پزشکی هم تراز در افق ۱۴۰۵

توسعه پژوهشهای کاربردی و دانش بنیان

تربیت نیروی انسانی متخصص، کارآفرین، متعهد و پاسخگو به نیازهای پژوهشی حوزه سلامت

منظر ماموریت

منظر مالی

منظر ذی‌نفعان

دانشجویان، تحصیلات تکمیلی،

ارتقا زیر ساختهای پژوهشی
بهبود کیفیت فعالیتها و
فرایندهای پژوهشی
توسعه ی عرصه های
یادگیری پژوهشی

کارکنان

توانمند سازی
امنیت شغلی
ارتقای شغلی
احترام، عدالت
خدمات رفاهی

اعضای هیئت علمی

توانمندسازی
پژوهشی
افزایش مشارکت
در فعالیتهای
پژوهش پاسخگو
حوزه سلامت

راهبردهای مرکز علم سنجی

الف) ارتقاء کمی و کیفی پژوهش

الف-۱) ارتقاء کمی پژوهش :

✓ بکارگیری دستیاران پژوهشی در مراکز تحقیقاتی و توسعه بالینی

ردیف	راهبرد اصلی	هدف	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵
۱	بکارگیری دستیاران پژوهشی در مراکز تحقیقاتی و توسعه بالینی ✓	اخذ مجوز دکتری پژوهشی	-	شروع	✓		
		برگزاری کارگاه توانمند سازی پژوهش های حوزه سلامت	-	✓	✓	✓	✓
	توسعه مهارتهای پژوهشی	کارگاههای توانمند سازی کارشناسان پژوهش	-	✓	✓	✓	✓
	ارتقا نرم افزارهای علم سنجی	-	✓	✓			

✓ حرکت به سمت همکاری های پژوهشی بین المللی

۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	هدف	راهبرد اصلی	ردیف
✓	✓	✓	✓	✓	ارتقا کیفیت پژوهش های بالینی کاربرد پذیری پژوهش	همکاری های پژوهشی بین المللی	۱

الف- ۲) ارتقاء کیفی آموزش در پژوهش :

۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	هدف	راهبرد اصلی	ردیف
✓	✓	✓	✓	✓	استفاده از روش های نوین آموزش در پژوهش	ارتقاء کیفی آموزش	۱
✓	✓	✓	✓	✓	ارتقا کارگاه های توانمند سازی اساتید و پژوهشگران در خصوص شیوه های نوین آموزش در پژوهش		

ب) ارتقاء کمی و کیفی پژوهش:

۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	هدف	راهبرد اصلی	ردیف
✓	✓	✓	✓	✓	اخذ مجوز مجله علمی - پژوهشی	توسعه کمی و کیفی فعالیت های پژوهشی	۱
✓	✓	✓	✓	✓	جذب گرنت های پژوهشی		
✓	✓	✓	✓	✓	ارتقا پژوهش های تیمی		
✓	✓	✓	✓	✓	ارتقا تعداد مقالات اعضای هیئت علمی بالینی و کارکنان (افزایش ۱۰ درصد سالیانه)		

✓	✓	✓	✓	✓	برگزاری کارگاه توانمندسازی پژوهشی برای اعضای هیات علمی (حداقل ۵ کارگاه در سال)		
✓	✓	✓	✓	✓	افزایش نقش دانشجویان در طرح های تحقیقاتی (افزایش ۱۰ درصد سالیانه)		
✓	✓	✓	✓	✓	ارتقا کمی و کیفی فعالیتهای تحقیقاتی کاربردی و مبتنی بر نیازهای سلامت جامعه		
✓	✓	✓	✓	✓	شرکت اعضا هیئت علمی دانشکده در سمینارهای ملی و بین المللی		
✓	✓	✓	✓	✓	توسعه پژوهش در آموزش (سالانه حداقل یک مورد)		
✓	✓	✓	✓	✓	توسعه پژوهش های تیمی		
✓	✓	✓	✓	✓	اصلاح فرایندهای پژوهشی به منظور تسریع روند فعالیتهای پژوهشی		
✓	✓	✓	✓	✓	راه اندازی مرکز دستیاران پژوهشی		

ج) توسعه منابع انسانی:

۱۴۰۵	۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	راهبرد اصلی	ردیف
✓	✓	✓	✓	۱۱۷	جذب پژوهشگران بالینی	۱
				۲	تعداد کارکنان علم سنجی	۲ تعداد نیروی انسانی
		۱		-	جذب دستیار پژوهشی	
		۱		-	جذب کارشناس برای فصلنامه علم سنجی	
		۱	۱	-	جذب کارشناس علم سنجی برای بیمارستان های تابعه	
		۱	۱	-	جذب کارشناس علم سنجی دانشکده ها	
		۱	۱	-	جذب کارشناس علم سنجی مراکز تحقیقاتی	

(د) امور اجرایی و اداری:

ردیف	راهبرد اصلی	هدف	هدف جزئی	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵
۱	تشکیل و توسعه اداره علم سنجی	توسعه مرکز علم سنجی	اخذ موافقت اصولی تکمیل دانشکده		✓	✓	✓	✓
۲	اداره علم سنجی	توسعه فضای فیزیکی اداره علم سنجی	بخش بندی		✓	✓	✓	✓
		تکمیل، تجهیز و نوسازی اداره علم سنجی				✓	✓	
۹	توسعه اداری	پیگیری و تصویب چارت سازمانی اداره علم سنجی			✓	✓	✓	
۱۰	توسعه ارتباطات	ارتقا سطح ارتباط با مراکز علمی سایر دانشگاهها			-	✓	✓	✓
۱۲	توسعه ارتباطات	برگزاری نشست با مسئولان دانشکده ها و مراکز تحقیقاتی و گروههای آموزشی یکبار در هر ترم			✓	✓	✓	✓
۱۳		برگزاری جلسات توجیهی با اعضای هیات علمی جدید (ترمی حداقل یک بار)			✓	✓	✓	✓
۱۴		ارتباط مستمر پژوهشی با دانش آموختگان علم سنجی			✓	✓	✓	✓
۱۵	اقدامات مکمل	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه ماهنامه علم سنجی و برنامه ریزی برای فصلنامه - تدوین فرم خودارزیابی پژوهشگران - تدوین فرم الکترونیکی ارزیابی مرکز 			✓	✓	✓	✓

1. Aze HT. Strategic planning for small and medium enterprises. 2005;3(1):-.
2. Mosadeghrad AM, Esfahani P, Afshari MJP. Strategies to improve hospital efficiency in Iran: A scoping review. 2019;18(1):7-21.
3. Esfahani P, Mosadeghrad AM, Akbarisari AJIjohcqa. The success of strategic planning in health care organizations of Iran. 2018.
4. banhashemi a, saghafi m. %J Journal of Industry and University. 1399;27(8):-.
5. Gholami S, Karimiankakolaki M, Ghobeyshavi HJEOJoN, Proceedings SS. Developing marketing strategies based on risk management by using Dematel technique. 2016;4(1 (s)):pp. 1527-39.
6. Hamidi Y FNA, Bashirian S. ategic planning of Hamedan University of Medical Sciences and Health Services. Hamedan. 2007.